

Neljapäev, 19. juuni 2008

Euroopa Liidu katastroofidele reageerimise suutlikkus

P6_TA(2008)0304

Euroopa Parlamendi 19. juuni 2008. aasta resolutsioon Euroopa Liidu katastroofidele reageerimise suutlikkuse suurendamise kohta

(2009/C 286 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 174;
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa Liidu katastroofidele reageerimise suutlikkuse suurendamise kohta” (KOM(2008)0130);
- võttes arvesse Michel Barnier 9. mai 2006. aasta aruannet pealkirjaga „Euroopa kodanikukaitsejõud: europe aid”;
- võttes arvesse 15.–16. juunil 2006. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järelduste punkti 12, mis käsitleb ELi reageerimist hädaolukordadele, kriisidele ja katastroofidele;
- võttes arvesse nõukogu 2007. aasta detsembri järeldusi varajase hoiatamise süsteemide väljatöötamise ja kasutuselevõtu kohta üldiselt ning täpsemalt tsunamide eest varajase hoiatamise süsteemi loomise kohta Kirde-Atlandi ja Vahemere piirkonnas;
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud katastroofide kohta nii Euroopa Liidus kui väljaspool, milles kutsuti komisjoni ja liikmesriike üles püüdlema tihedama koostöö suunas loodusõnnetuste puhul rakendatavate kodanikukaitse meetmete valdkonnas, et ennetada ja vähendada nende laastavaid mõjusid, eelkõige tehes kättesaadavaks kodanikukaitse lisavahendeid;
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (KOM(2005)0108) ja Euroopa Parlamendi 18. mai 2006. aasta esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa konsensust humanitaarabi valdkonnas ⁽²⁾, mis saavutati ühiselt nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate vahel nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni 18. detsembri 2007. aasta kohtumisel;
- võttes arvesse 27. novembril 2006 läbi vaadatud suuniseid militaar- ja tsiviilkaitsevarustuse kasutamise kohta päästeoperatsioonide raames katastroofi korral (Oslo suunised);
- võttes arvesse 2003. aasta märtsi suuniseid militaar- ja tsiviilkaitsevarustuse kasutamise kohta ÜRO humanitaarmedetmete toetamiseks keerukates kriisiolukordades (MCDA suunised);
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,

⁽¹⁾ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 331.

⁽²⁾ ELT C 25, 30.1.2008, lk 1.

Neljapäev, 19. juuni 2008

- A. arvestades, et sagenevad loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud kataastroofid, näiteks üleujutused, mis tekitavad olulist kahju inimestele, majandusele, keskkonnale ning kultuurile, tingivad mitte ainult ELi tasandil reageerimise, vaid ka ennetus- ja taastamismeetmete tõhustamise;
- B. arvestades, et üha sagedasemate äärmuslikult kuivade suvedega süveneb metsatulekahjude ja põudade probleem, ning arvestades, et nii varasemate aastate kui ka hiljutised kogemused rõhutavad vajadust tugevdada ühenduse kodanikukaitsealast ennetamis-, valmisoleku- ja reageerimisvõimet seoses metsa- ja muude looduspõlengutega;
- C. arvestades, et ELi tasandil ei ole praegu olemas metsatulekahjude vältimise suuniseid;
- D. arvestades, et säilib liikmesriikide vastutus maakasutuspoliitika eest, mille tulemusel ei anta moonutavaid stiimuleid inimtegevusest põhjustatud metsatulekahjudele maa staatuse muutmiseks;
- E. arvestades, et komisjoni rohelistes raamatus kliimamuutustega kohanemise kohta Euroopas (KOM(2007)0354) rõhutatakse, et kliimamuutus suurendab äärmuslike ilmastikunähtuste esinemist Euroopas, mis toob kaasa suurema ohu kahju tekkeks inimestele, infrastruktuurile ja keskkonnale;
- F. arvestades, et ELi kataastroofidele reageerimise suutlikkuse suurendamine vajab lähenemisviisi, mis hõlmab kataastroofide ennetamist, valmisolekut ja reageerimist riiklikul, Euroopa ning rahvusvahelisel tasandil;
- G. arvestades, et 2007. aastal Lõuna-Euroopas aset leidnud tulekahjude arvukus ja ulatus on paljude tegurite tagajärg, sealhulgas kliimamuutus, metsade ebapiisav määratlus ja ebapiisav hooldus ning looduslikud põhjused koos inimliku hooletusega, kuid ka kuritegevus, ning arvestades, et paljud 2008. aasta kevadised metsatulekahjud tekitavad muret, et sarnased sündmused korduvad ka saabuval suvel;
- H. arvestades, et on vajalik parandada nõukogu, komisjoni ja liikmesriikide vahelist koordineerimist mitte ainult seoses ennetamisega, vaid kogu kataastroofitsükliga kuni taastamise viimaste etappideni, tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga;
- I. arvestades, et tänapäeva kataastroofid on sageli piiriülesed ja vajavad mitmepoolset ning kooskõlastatud reageerimist, võttes samal ajal arvesse loodusõnnetuste tagajärjel tekkivat majanduslikku ja sotsiaalset kahju piirkondade majandusele, tootlikule tegevusele ja turismile;
- J. arvestades, et maailmas, kus looduskataastroofid muutuvad järjest sagedasemaks ja tõsisemaks ning kus need mõjutavad kõige enam vaeseimaid inimesi, peavad ELi osapooled tegema koostööd, et tagada tõhus humanitaarabi osutamine ohvritele ja vähendada kaitsetust;
- K. arvestades, et ühiste hoiatussignaalide ja -korra puudumine on samuti suur probleem, arvestades kodanike kasvavat liikuvust ELis ja kolmandates riikides;
- L. arvestades, et EL peab tunnistama Vahemere piirkonna põudade ja tulekahjude näol toimuvate loodusõnnetuste eripära ning oma ennetus-, uurimis-, riskijuhtimis-, kodanikukaitse- ja solidaarsusvahendeid vastavalt kohandama,
1. tervitab komisjoni eespool nimetatud teatist Euroopa Liidu kataastroofidele reageerimise suutlikkuse suurendamise kohta, nagu ka ELi kataastroofidele reageerimise suurema ühtsuse, tõhususe ja nähtavuse üldeesmärki;
 2. on seisukohal, et ELi kataastroofide ennetamise ja nendele reageerimise suutlikkuse suurendamine on ELi jaoks kõrge prioriteediga poliitiline eesmärk ning selle saavutamiseks tuleb kasutusele võtta kõik vahendid, eelkõige seoses viimaste aastate ränkade üleujutustega;

Neljapäev, 19. juuni 2008

3. rõhutab, et komisjoni lähenemisviis ELis või kolmandates riikides toimuvatele loodusõnnetustele või inimtegevusest tingitud katastroofidele peaks olema täielikult kooskõlas ja sidus tema teatisega „Kliimamuutus – Euroopa võimalus” (KOM(2008)0030) ja tema ettepanekuga, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhooaegaste heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhooaegaste heitkoguseid aastaks 2020; rõhutab, et kliimamuutus on peamine tegur loodusõnnetuste sagenemisel ja karmistumisel ning et keskkonnapoliitika ja kliimamuutuse-alane õigusloome peavad olema ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuse tugisammasteks, et vältida täiendavat kahju inimestele, infrastruktuurile ja keskkonnale;
4. on seisukohal, et sidusus ja kooskõlastamine eri poliitikavaldkondade ja institutsioonide vahel kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja ELi tasandil annab tulemuseks tõhusama, terviklikuma ja nähtavama ELi katastroofide haldamise;
5. on seisukohal, et koostöö kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega, et parandada nende suutlikkust katastroofe ära hoida ja nendega toime tulla, ning toetus piirkondlikule koostööle on ELi ja asjaomaste riikide ühistes huvides ning seda tuleks seetõttu arendada ja tugevdada nii, et tagatakse vastastikune täiendavus ja välditakse dubleerimist kehtivate kahepoolsete, piirkondlike ja rahvusvaheliste algatustega;
6. rõhutab, et komisjoni kavandatud tööd teadmistaasis rajamiseks katastroofitsenaariumide, vajaliku ja olemasoleva võimekuse ning kindlakstehtud puuduste kõrvaldamise erinevate viiside mõju kohta ei tohiks kasutada selleks, et edasi lükata olulisi ettepanekuid inimeste, omandi ja keskkonna kaitsmiseks katastroofide eest;
7. rõhutab, et komisjoni lähenemisviis peaks hõlmama kogu katastroofitsükli alates ennetamisest kuni taastamiseni, ning samuti loodusõnnetusi, sh ekstreemset põuda, ja inimeste põhjustatud katastroofe, mis leiavad aset ELis või kolmandates riikides, ning et eespool nimetatud komisjoni teatises nimetatud valdkondades on vaja tööd jätkata;
8. tunneb heameelt, et komisjon esitas tegevuskava Euroopa konsensuse elluviimiseks humanitaarabi valdkonnas, mis on oluline panus Euroopa humanitaarabi tõhusaks, hästi koordineerituks ja tugevamaks muutmisel;
9. rõhutab ülemaailmse reageerimise suutlikkuse suurendamise tähtsust ja tunnustab seetõttu selliste peamiste humanitaarabi osutajate nagu ÜRO, Punane Rist ja valitsusväliste organisatsioonide rolli kolmandate riikide katastroofiohtlikes piirkondades;
10. tuletab meelde, et kodanikukaitse vahendite ja sõjaliste vahendite kasutamine humanitaarolukordadele reageerimisel kolmandates riikides peab olema kooskõlas kehtivate rahvusvaheliste suunistega, nagu Oslo suunised ning sõjaliste ja kodanikukaitse vahendite (MCDA) suunised, eelkõige selleks, et tagada sellistest humanitaarabi põhimõtetest kinnipidamine nagu neutraalsus, inimlikkus, erapooletus ja sõltumatus; rõhutab, et kui kodanikukaitsevahendeid kasutatakse humanitaarkriisi olukorras, peab nende kasutus põhinema vajadustel ning täiendama humanitaarabi ja olema sellega kooskõlas;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles käsitlema mitte üksnes riskipõhiseid lähenemisviise äärmuslikeks sündmusteks valmistumisel, vaid üritama vähendada haavatavust ka ELi poliitika tasandil aegsasti asjakohase kavandamise ning riskide maandamise abinõude abil, võttes võimaluse korral arvesse keskkonna ja kliimamuutuse alaseid poliitikaid ja õigusakte;
12. kordab, et kolmandatele riikidele antava ühenduse humanitaarabi ja kodanikukaitse alase abi ainus eesmärk on ära hoida või leevendada inimeste kannatusi ning et see peaks alati põhinema ainult ohvrite vajadustel ja olema kooskõlas neutraalsuse, erapooletuse ja mittediskrimineerimise peamiste humanitaarpõhimõtetega;

Neljapäev, 19. juuni 2008

13. kutsub komisjoni üles esitama viivitamata ja hiljemalt 2008. aasta lõpuks ettepanekuid kataastroofide ennetamise osas ELis koos ELi strateegiaga kataastroofide ohu vähendamise kohta arengumaades;
14. tuletab meelde, et EL toetab kohaliku tasandi ettevalmistustegevust humanitaarmedetete raames ja hõlmab kataastroofide ohu vähendamise oma arengupoliitikasse;
15. kahetseb, et komisjoni endise liikme Michel Barnier ettepanek Euroopa kodanikukaitsejõudude loomiseks on jäänud tähelepanuta ja tõstab sellega seoses esile kiirreageerimisvõime arendamise vajadust liikmesriikide kodanikukaitse üksuste alusel, kooskõlas Euroopa Ülemkogu kohtumisel 15.–16. juunil 2006 aastal antud volitustega, ning palub, et komisjon töötaks selleks otstarbeks välja konkreetse ettepaneku;
16. taunib asjaolu, et nõukogu näib olevat jõudnud otsusele loobuda ELi solidaarsusfondi uue määruse vastuvõtmisest, hoolimata Euroopa Parlamendi tugevast toetusest olemasoleva õigusakti läbivaatamiseks; tuletab nõukogule meelde, et Euroopa Parlament võttis sellekohase seisukoha ülekaaluka häälteenamusega vastu esimesel lugemisel 2006. aasta mais ja et asjassepuutuv toimik on olnud nõukogus blokeeritud üle kahe aasta; kinnitab oma veendumust, et ELi solidaarsusfondi uus määrus, mis muude meetmete seas alandab künniseid fondi kasutuselevõtuks, annab ELile paremad võimalused kataastroofikahjude tõhusamaks, paindlikumaks ja õigeaegsemaks hüvitamiseks; nõuab tungival, et Euroopa Ülemkogu langetaks otsuse seda määrust mitte tagasi lükata ning nõuaks praeguse ELi solidaarsusfondi viivitamatut läbivaatamist;
17. kutsub komisjoni üles võimaluse korral praegust ELi solidaarsusfondi kõige paindlikumal moel ja viivitamata kasutusele võtma; on seisukohal, et loodusõnnetuse korral on ülioluline, et vajalikud ELi solidaarsusfondi vahendid muudetak viivitamata kättesaadavaks, eesmärgiga leevendada ohvrite ja nende lähimate pereliikmete kannatusi ja rahuldada nende vajadusi;
18. palub komisjonil läbi viia rohkem uuringuid, mille eesmärk on parandada metsapõlengute ärahoidmise ja metsatuletõrje meetodeid ja materjale, ning vaadata läbi planeerimis- ja maakasutuspoliitika; kutsub seetõttu liikmesriike üles võtma tõhusaid meetmeid oma metsakaitsealase õigusliku raamistiku parandamiseks ja rakendamiseks ning hoiduma ärihuvidel allumisest, ümberliigitamisest ja erastamistegevusest, piirates seega sekkumist ja spekulereimist; on seisukohal, et selleks tuleb kasutada kogu olemasolevat ELi oskusteavet, sealhulgas satelliidisüsteeme;
19. nõuab tungival, et komisjon esitaks õigusloomealaste ettepanekute paketi (nt raamdirektiivi), eesmärgiga täita lüngad kehtivates ELi õigusaktides, poliitikas ja programmides seoses kataastroofide ennetamise ja nendele reageerimisega;
20. soovib, et selline kõikehõlmav raamistik peaks koosnema ennetamise kolmest sambast, eesmärgiga parandada ennetamist olemasolevate ELi mehhanismide ja liikmesriikide lähenemisviiside kaudu, arendades välja kataastroofide ennetamise uue raamkäsitluse ja toetades sellega seotud teadmiste ning tehnoloogia edasiarendamist ELi teadus- ja arendustegevuse programmide kaudu;
21. soovib, et ELi üldise reageerimissuutlikkuse suurendamise ettepanekud peaks sisaldama põhivahendite koondamist, mille kättesaadavus oleks osalevatele Euroopa kodanikukaitse operatsioonidele tagatud igal ajal; märgib, et see peaks eeskätt põhinema liikmesriikide suutlikkusel ja vajadusel sisaldama kokkuleppeid kolmandate osapooltega;

Neljapäev, 19. juuni 2008

22. kutsub komisjoni üles kasutama võimalikult hästi ära 2008. aasta metsatulekahjude katseprojekti ja kiirreageerimisvõime ettevalmistusi, et katsetada tegevuskorda liikmesriikide ning teiste osapooltega, kes tagavad Euroopa kodanikukaitse operatsioonide jaoks reageerimissuutlikkuse igal ajal, ja on seisukohal, et see annab olulisi kogemusi tulevaste õigusloomealaste ettepanekute jaoks;
23. toetab tegevusi, mille eesmärk on edendada liikmesriikide kodanikukaitse valmisolekut, eeskätt ekspertide ja parima tava vahetuse, õppuste ja valmisoleku projektide abil;
24. kordab üleskutset, mille Euroopa Parlament tegi komisjonile oma 18. mai 2006. aasta resolutsioonis looduskatastroofide (tulekahjud, põuad ja üleujutused) kohta ⁽¹⁾, esitada ettepanek võtta vastu tulekahjude ärahoidmise ja tõrje direktiiv, mis näeks ette andmete korrapärasest kogumist, kaartide koostamist ja ohustatud alade kindlakstegemist, tuleohtu korralduskavade väljatöötamist, eraldatud vahendite ja olemasolevate võimaluste kindlakstegemist liikmesriikide poolt, eri ametite kooskõlastatud tegevust, meeskondade väljaõppe miinimumnõudeid, keskkonna-alase vastutuse ja karistuste kehtestamist;
25. nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks viivitamatult vastu otsuse ettepaneku kohta võtta vastu määrus ELi solidaarsusfondi loomise kohta, eesmärgiga parandada nõuete ja toetuskõlblike juhtude määratlust, sealhulgas põuajuhtumite osas, ja seega leevendada loodusõnnetusest põhjustatud kahjusid tõhusamal, paindlikumal ja kiiremal viisil, pidades silmas ka seda, et Euroopa Parlament võttis oma seisukoha vastu juba 2006. aasta mais;
26. on seisukohal, et ennetustegevuse ja katastroofiohu vähendamise vajalikuks integreerimiseks struktuuri- ning ühtekuuluvusfondidega tuleks tõhustada olemasolevaid suuniseid ja koostada uusi; nõuab eriti ühenduse rahastamisvahenditest antava toetuse tingimuslikkust ja ühenduse abi tagasimaksmist ebasobiva kasutuse korral, nagu näiteks metsa uuendamise kavade täitmata jätmise ja/või muud kohustuslikud tingimused; nõuab samuti ennetusalase teadlikkuse tõstmise ja haridusmeetmete rahastamist ühenduse programmide raames;
27. soovib, et komisjoni ettepanekute puhul ELi katastroofidele reageerimise suutlikkuse suurendamise kohta kasutataks äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide geograafilise määratlamise puhul täielikult ekspertarvamust;
28. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja eriti need, mis on loodusõnnetustes kõige rohkem kannatanud, kasutaksid optimaalselt ära rahastamisvõimalusi, mida pakuvad struktuurifondid ja teised ühenduse fondid praegusel programmiperioodil 2007–2013, ning integreerisid võimaluse korral ennetavad meetmed ja projektid prioriteetsete meetmetena vastavatesse rakenduskavadesse;
29. leiab, et ELi solidaarsusfondi kasutamiseks võetavad meetmed tuleb läbi vaadata, et kiirendada abi maksmist; leiab eriti, et sel eesmärgil saaks arendada otsese kahju esialgsel hinnangul põhinevate ettemaksete süsteemi, millega edasised maksed sõltuvad kogu otsese kahju lõplikest arvutustest ja katastroofi tulemusel võetud ennetusmeetmete tõenditest;
30. rõhutab järelevalve- ja teabekeskuse (MIC) tugevdamise kiireloomulisust vajalike inimressursside ning materiaalsete vahenditega, et võimaldada sel aktiivselt toetada liikmesriikide poolt ühenduse kodanikukaitse mehhanismi raames algatatud operatsioone;
31. nõuab tungivalt, et komisjon hindaks jätkusuutliku katastroofidele reageerimise Euroopa koolitusvõrgustiku loomise erinevaid võimalusi, mis hõlmaks kõiki katastroofide haldamise faase, ja esitaks ettepanekud sellise struktuuri osas niipea kui võimalik; kutsub lisaks üles nii kodanikukaitseteenistuste valmisoleku kui ka erinevate liikmesriikide kodanikukaitse meeskondade ja üksuste koostöövõime täiendavale tõhustamisele;

(1) ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 375.

Neljapäev, 19. juuni 2008

32. tuletab meelde nõukogu 2007. aasta detsembri järeldusi varajase hoiatamise süsteemide väljatöötamise ja kasutuselevõtu kohta ning tsunamide eest varajase hoiatamise süsteemi loomise kohta Kirde-Atlandi ja Vahemere piirkonnas, ning kinnitab taas, et liikmesriikidel ja komisjonil on vaja kiirendada algatusi, mis parandaksid varajase hoiatuse süsteeme ja katastroofide hoiatussignaale;

33. nõuab, et komisjon hõlmaks katastroofide ennetamise, nendeks valmisoleku, nendele reageerimise ja nendest taastamise asjakohase ELi rahastamise teema oma 2008. ja 2009. aasta eelarve läbivaatamise ettepanekutesse;

34. kutsub komisjoni üles tagama Euroopa ühtse hädaabinumbri 112 tõhususe;

35. nõuab tungivalt, et Vahemere piirkonnas esinevate loodusõnnetuste, nagu põua ja metsatulekahjude eripära tunnustataks ühenduse tasandil ning ühenduse vahendeid ennetamise, teadusuuringute, riskijuhtimise, kodanikukaitse ja solidaarsuse valdkonnas kohandataks vastavalt nii, et iga liikmesriik saaks selliste katastroofidega paremini toime tulla;

36. nõuab tungivalt, et tunnustataks vajadust suurendada ennetusmeetmeteks mõeldud ELi rahalisi vahendeid;

37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

Tolliliidu 40. aastapäev

P6_TA(2008)0305

Euroopa Parlamendi 19. juuni 2008. aasta resolutsioon tolliliidu 40. aastapäeva kohta

(2009/C 286 E/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 450/2008, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik) ⁽¹⁾, hiljutist vastuvõtmist;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsust nr 70/2008/EÜ tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsust nr 624/2007/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tollialane tegevusprogramm (Toll 2013) ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatist tolliliidu arengustrateegia kohta (KOM(2008)0169);
- võttes arvesse oma 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni kaubanduspoliitika rakendamise kohta tõhusate impordi- ja ekspordieeskirjade ja -menetlustega ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma ühenduse transiidisüsteemi uurimiskomisjoni raportit (jaanuar 1996 – märts 1997);

⁽¹⁾ ELT L 145, 4.6.2008, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 23, 26.1.2008, lk 21.

⁽³⁾ ELT L 154, 14.6.2007, lk 25.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0247.